

Koningin Julianaplein

Groen, levendig en geborgen

Een Haags 'Central Park'

De ontwikkeling van een stad zou gespitst moeten zijn op de gebruikers van de schaarse ruimte, zowel mens als dier. Bij de nieuwe plannen voor het Koningin Julianaplein staan niet de bewoners, forenzen en toeristen centraal, maar lijken de grondopbrengsten het doorslaggevende argument te zijn om een groot U-vormig gebouw op het plein neer te zetten.

Hoewel het college beoogt op deze plek een 'fraaie, aantrekkelijke stadsentree te realiseren', staat een gebouw van 60 meter hoog, met 37.000 m2 aan woningen, horeca en detailhandel, haaks op deze ambitie. Om van een plein een

ontmoetingsruimte te maken, met een prettig verblijfsklimaat, volstaat een groot gebouw met enkel commerciële programmering niet. De levendigheid van een plein wordt niet gestimuleerd door gebouwen, maar is afhankelijk van een multifunctioneel programma van activiteiten in de publieke ruimte. De Partij voor de Dieren komt daarom met een alternatief voor het U-gebouw, want: zonder pleinen, zonder publiek domein, geen stedelijk leven. Ons voorstel geldt niet als een blauwdruk, maar biedt kaders waarbinnen kan worden gezocht naar oplossingen om de leefbaarheid en de levendigheid op en rondom het Koningin Julianaplein te verbeteren.

Huidige situatie Koningin Julianaplein

Het Koningin Julianaplein wordt momenteel gekenmerkt door een monofunctioneel gebruik. Het is ongeprogrammeerd: het is enkel een doorgang naar het station Den Haag Centraal en fungeert als fietsparkeerplek. Een effect van dit gebruik is dat het plein als onaangenaam wordt ervaren. Monofunctioneel gebruik leidt vaak tot problematiek en het is niet zelden de oorzaak van een depressie in de levendigheid. De locatie biedt veel kansen maar de huidige situatie is zoals gezegd

verre van optimaal. Het plein heeft nu een kale en rommelige uitstraling. Daarnaast is er veel leegstand in de omgeving. Forenzen en toeristen treffen vanuit het station een kil, grijs plein waar geen reuring is en dat niet aanspoort voor een volgende ontmoeting. De onduidelijke verkeersstromen en routes zorgen voor gevaarlijke situaties en zijn geen stimulans om over te gaan op duurzaam vervoer zoals de fiets of openbaar vervoer. Ondernemers in de omgeving ondervinden dagelijks de nadelige effecten van het onaantrekkelijke plein.

Wat is er mis met het U-gebouw?

Het uitgangspunt is om van het plein een geborgen, vriendelijke en goed werkende ontmoetingsplek te maken. Eerst moet dus gekeken worden naar de inrichting van de publieke ruimte. De publieke ruimte en de gewenste geborgenheid speelt zich af op maaiveld niveau, terwijl het in het voorstel van het college aan een noodzakelijke programmering op het maaiveld niveau ontbreekt. De inrichting van de publieke ruimte is niet vormgegeven, geraamd, dan wel goed onderzocht. Door grotendeels geen bebouwing op het maaiveld niveau toe te staan, ontstaan er verblijfsruimtes onder de bebouwing, waar reizigers bijvoorbeeld kunnen wachten. De kwaliteit hiervan trekt de Partij voor de Dieren in twijfel. Er is geen zon, enkel schaduw op deze plek, hoog groen kan er niet groeien en de wind heeft er vrij spel. Het zal geen prettige plek zijn om te verblijven. Bovendien zoekt het U-gebouw alleen een aansluiting met de Koekamp en keert het New Babylon, de Citytower, het CS gebouw en het openbaar vervoer letterlijk de rug toe. Het voorstel van het college kent ook nog andere problemen:

- Windhinder: de Rijnstraat en Anna van Buurenstraat worden tochtige doorgangen, waar het na zonsondergang onveilig aan kan voelen.
- Toename in autoverkeer in het centrum.
- Zicht op de Koekamp en de

achterliggende horizon voor bewoners City Tower, New Babylon en werknemers Stichtage weggenomen.

- Geen uitwerking van groen, terwijl dat wel nodig is bij de ontwikkeling van de ondergrondse fietsenstalling. De bovenkant bepaalt de onderkant.
- Groen is een sluitpost.
- New Babylon verdwijnt uit het zicht, potentiële aantrekkelijkheid van gebouw niet benut.
- Leegstand in omgeving.
- Kannibalisme detailhandel: nieuwe panden zorgen voor beweging van winkeliers in de stad. Er is niet voldoende aanbod; er komen geen nieuwe winkels bij. Elders komen er daardoor mogelijk panden leeg te staan.

Het U-gebouw zal naast detailhandel en horeca, voornamelijk woningen bevatten. Daardoor zal het publieke karakter van het plein verdwijnen. Het plein lijkt dan bij het U-gebouw te horen en maakt daardoor minder deel uit van de publieke ruimte. Wil het plein zichtbaar verbeteren, dan is het beter dat een ruimtelijke inrichting uitgaat van de publieke ruimte en met de menselijke schaal in gedachte.

Benieuwd naar het voorstel van De Partij voor de Dieren? Vouw dan het blad open.

Voorstel Partij voor de Dieren

Het KJ-plein is een publieke ruimte die niet alleen door reizigers en toeristen gebruikt wordt, maar een plek midden in het centrum die potentieel grote waarde heeft voor de stad en een dusdanige verblijfskwaliteit kan bieden dat het stedelijk leven zich ook hier kan manifesteren. Het moet een prettige plek worden voor jong en oud en waar verschillende activiteiten kunnen plaatsvinden.

Het voorstel is om een groene stadsentree te maken, die in zowel gebruik als in uitstraling aansluit bij de omgeving. Midden op het plein is er ruimte voor diverse publieke activiteiten. Er staan verschillende paviljoentjes met een maatschappelijke of commerciële functie; hierbij kan worden gedacht aan een openbaar podium voor kleinschalige evenementen, horeca en detailhandel. Voor Babylon zou een permanente (transparante) markthal kunnen komen. Het plein wordt gedefinieerd door een groene rand bestaande uit verschillende bomen en vegetatie. De bomen hebben een uitermate belangrijke functie om de windhinder op het plein tegen te gaan. In de rand is op de hoek bij het station

een rond paviljoen opgenomen dat dient als toeristeninformatie punt. Daarnaast zijn er op twee andere hoeken ingangen naar de ondergrondse fietsenstalling.

De groene rand zorgt voor geborgenheid op het plein, terwijl het door de uitsparingen tevens via logische zichtlijnen een relatie zoekt met de omgeving en de fiets- en voetgangersstromen begeleidt. Auto's, fietsers en het openbaar vervoer worden om het plein heen geleid en de snelste routes voor de voetgangers lopen over het plein. De overgang naar een andere bestrating versterkt de scheiding tussen deze verkeersstromen.

Een publiek plein is de plek voor mensen om samen te komen en waar (spontane) sociale interactie plaatsvindt. Dit voorstel geeft ruimte aan sociale ontmoetingen en stimuleert sociale interactie tussen mensen door veel zitgelegenheid aan te bieden op de randen, en door straatmeubilair in driehoekopstelling te plaatsen. Verder beoogt het voorstel een hoge verblijfskwaliteit te behalen door een goede positionering van bomen zodat het plein geborgenheid krijgt en er geen sprake is van windhinder.

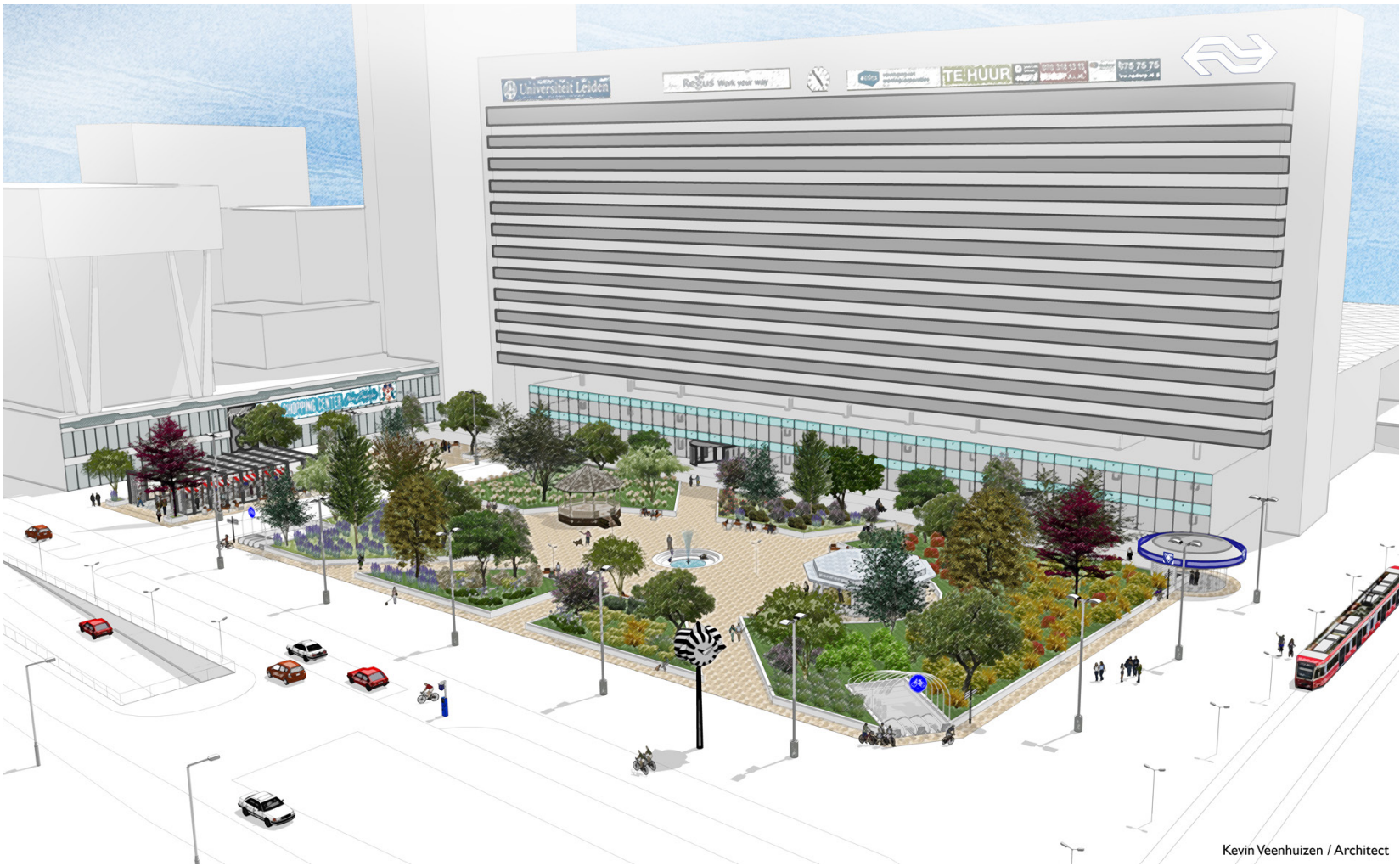
Het Zuidplein in Amsterdam is een goed voorbeeld van een plein waarop bomen als windvanger fungeren. Deze bomen bevinden zich bovenop een ondergrondse parkeergarage. Door groen aan te leggen op het Koningin Julianaplein wordt het groene karakter van de Koekamp, het Malieveld en de Herengracht doorgetrokken. Op het middelpunt van het plein zorgt een waterpartij met het onmiskenbaar geluid van kletterend water voor extra levendigheid.

Zuidplein Amsterdam. 65 bomen, een ondergrondse parkeergarage en een goed plein. Een plek waar mensen graag komen.

Een groen en levendig plein zonder U-gebouw kost de gemeente de ontwikkeling van het plein en de afboeking van 19 miljoen, het bedrag dat moet worden afgeboekt op het M-gebouw van wethouder Nordor. Daar staan hoge lange termijnopbrengsten tegenover. Daarom stelt de Partij voor de Dieren voor om de voordelen van het plein met bovengenoemde functies financieel door te rekenen door bijvoorbeeld het TEEBstad rekenmodel. Naast de ecologische opbrengsten worden ook de economische voordelen in kaart gebracht. Denk hierbij aan een verhoogde OZB-waarde, hogere inkomsten toerisme, verhoogde opbrengsten voor ondernemers in de omgeving en de voordelen van groen, zoals schone lucht en goede waterberging.

Het plein zoals de Partij voor de Dieren voorstelt kan de stad veel teruggeven. Het wordt het groene visitekaartje van de hofstad van Nederland, er ontstaat een prettig woonklimaat, een schone en gezonde omgeving, geborgenheid, levendigheid en meer sociale activiteiten in hartje centrum.

Koningin Julianaplein in vogelvlucht; een plein voor iedereen.

Kevin Veenhuizen / Architect

Een groen, levendig en geborgen Koningin Julianaplein

Het is een complexe opgave om alle stromen van verkeer en mensen goed te organiseren, maar alleen als vanuit de publieke ruimte gedacht en ontworpen wordt, kan het plein leefbaar worden. Een goed voorbeeld hiervan is het multifunctioneel voorplein van Rotterdam CS. Dit is een hoogstedelijk plein waar het stedelijk leven zich kan manifesteren. Het Koningin Julianaplein zou kunnen inzetten op plekken voor kunst, cultuur, horeca en ontspanning. Een herinrichting van de publieke ruimte, kijkend naar de bestaande problematiek, is echter niet onderzocht door het college. Terwijl het

plein met groene en stedelijke elementen geborgenheid kan uitstralen en een prettige plek kan worden om op te verblijven.

Publieke ruimte voor Rotterdam Centraal

Kevin Veenhuizen / Architect

Bomen en groen beschermen de bezoeker tegen de wind

Ruimte op het plein voor kunst, cultuur, horeca en sociale interactie

Een initiatief van

**Partij voor
de Dieren**

Gemeenteraadsfractie Den Haag